

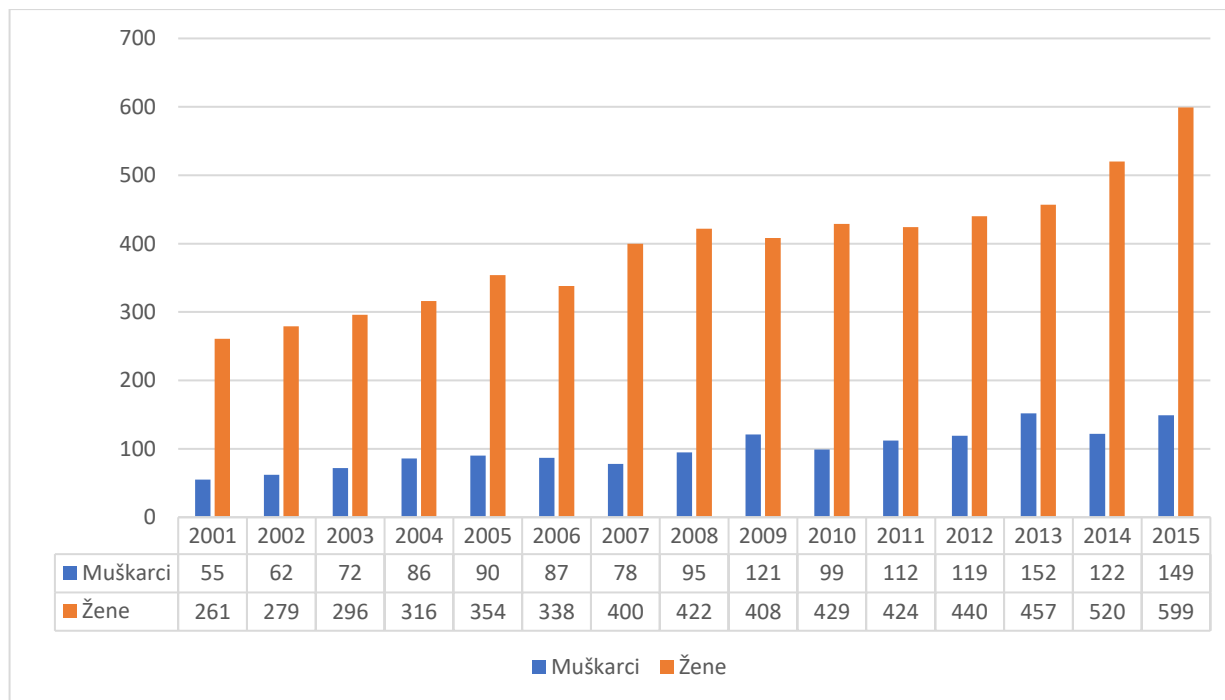
Epidemiologija raka štitnjače

Rak štitnjače je je najčešća zloćudna bolest endokrinog sustava. Prema zadnjim procjenama Međunarodne agencije za istraživanje raka, 2012. godine je u svijetu od raka štitnjače oboljelo oko 300.000 osoba, a umrlo 40.000. Prema procjenama Europske Komisije, u Europi će u 2018. od raka štitnjače oboljeti oko 74.000 osoba, a umrijeti oko 7.000. Žene čine preko 80% svih novih slučajeva u Europi, te 60% smrti zbog raka štitnjače. Može se pojaviti u bilo kojoj dobi; kod žena se češće javlja u četrdesetim i pedesetim godinama života, dok je u muškaraca češći u šezdesetim i sedamdesetim. Rizikni čimbenici za rak štitnjače uključuju izlaganje ionizirajućem zračenju, obiteljsku anamnezu raka štitnjače, niski sadržaj joda u prehrani, neke rijetke nasljedne sindrome i ženski spol.

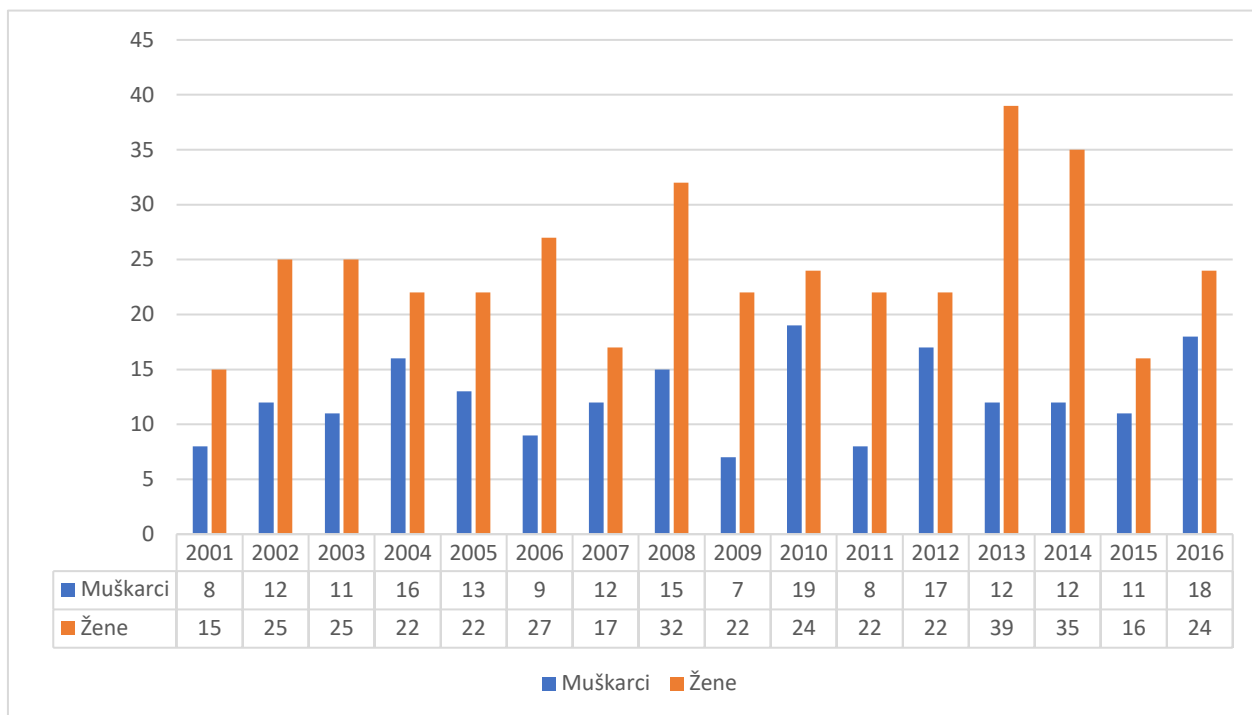
Trendovi u svijetu ukazuju na značajan porast broja novooboljelih od raka štitnjače, uz stabilne ili čak silazne trendove u smrtnosti. Veliki dio porasta broja novooboljelih pripisuje se boljoj dijagnostici, a većina tog porasta je zbog porasta broja najčešćeg tipa raka štitnjače, papilarnog karcinoma. To je karcinom s jednim od najboljih prognoza, s petogodišnjim preživljenjem iznad 95%. Drugi najčešći tipovi uključuju folikularni, medularni, te anaplastični karcinom koji nosi vrlo lošu prognozu.

U Hrvatskoj je u proteklih 15 godina došlo do značajnog porasta broja novooboljelih od raka štitnjače (prosječni godišnji porast dobno-standardizirane stope od 6,1% u muškaraca i 5,2% u žena), dok su trendovi mortaliteta stabilni. Ukupni broj oboljelih je više no udvostručen u navedenom razdoblju (s 316 u 2001. na 748 u 2015. godini), dok se broj umrlih kretao između 23 i 51 godišnje. Broj oboljelih i umrlih u navedenom razdoblju po godinama i spolu prikazan je na Slikama 1 i 2.

Slika 1. Broj novih slučajeva raka štitnjače u Hrvatskoj po godinama i spolu, 2001.-2015., izvor podataka Registar za rak, Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika 2. Broj umrlih osoba od raka štitnjače u Hrvatskoj po godinama i spolu, 2001.-2016., izvor podataka Državni zavod za statistiku, obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Dobna distribucija (stope na 100.000 stanovnika po dobnim skupinama) obolijevanja od raka štitnjače za navedeno razdoblje u Hrvatskoj prikazana je na Slici 3.

Slika 3. Stope incidencije (na 100.000) specifične za dob za rak štitnjače u Hrvatskoj po spolu, 2001.-2015., izvor podataka Registar za rak, Hrvatski zavod za javno zdravstvo

